

Jedličkův ústav - ZŠ pro tělesně postižené

Ukázka zpracování učebních osnov vybraných předmětů

Charakteristiky předmětů jsou zpracovány široce, včetně výčtu očekávaných výstupů z RVP ZV. Ročníkové výstupy jsou dobře zpracované, učivo je v některých případech uváděno velmi stručně – například český jazyk na prvním stupni a naproti tomu na druhém stupni.

Zajímavě je zpracován předmět Pohybové činnosti, který má upravené očekávané výstupy na základě toho, co umožňuje kapitola 8 RVP ZV.

Plavání a fyzioterapie jako stěžejní náplň jsou doplněny činnostmi v tělocvičně a na hřišti.

Český jazyk a literatura

Předmět Český jazyk je vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučujeme ho od prvního do devátého ročníku. Časová dotace předmětu na prvním stupni je v 1., 2. a 3. třídě osm hodin týdně, ve 4. a 5. třídě sedm hodin týdně.

Na druhém stupni je tento předmět v každém ročníku posílen o jednu disponibilní hodinu. Žáci v rámci nepovinných předmětů mohou volit cvičení z českého jazyka, v němž si prohlubují a upevňují učivo. Výuka na prvním i druhém stupni probíhá v kmenových třídách a v učebně informatiky. S žáky se specifickými potřebami dále individuálně pracuje speciální pedagog a lingvistka.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy :

jazykovou výchovu

- zahrnuje učivo týkající se zvukové stránky jazyka, slovní zásoby a tvoření slov, tvarosloví, skladby a pravopisu, obecného poučení o jazyce
- vede k osvojení spisovné formy českého jazyka
- rozvíjí logické myšlení jako předpoklad srozumitelného vyjadřování
- prohlubuje obecné intelektové dovednosti (porovnávání, třídění, zobecňování)

slohovou a komunikační výchovu

- zahrnuje dovednosti čtenářské, verbální a spojené s písemným projevem i s nasloucháním
- vede k vnímání a chápání jazykových sdělení
- směřuje ke zvládnutí praktické i věcné stránky čtení
- kultivuje verbální i písemný projev, vede ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- vede ke schopnosti rozhodovat se na základě přečteného či smyšleného textu, k jeho analýze a kritickému posouzení obsahu
- podněcuje samostatné získávání informací z různých zdrojů

literární výchovu

- zahrnuje poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem, orientaci v základních literárních pojmech
- směřuje k získání a rozvoji základních čtenářských návyků
- vede k poznávání základních literárních druhů a k chápání funkce divadla, filmu, televize a dalších médií
- rozvíjí schopnost vytvářet a formulovat vlastní názory o přečteném díle
- napomáhá budování hodnotové orientace, pozitivnímu ovlivňování životních postojů a obohacování duchovního života žáků

V 1. 2.a 3. třídě je dále vyčleněno psaní. Zpočátku je rozloženo do více fází. Na konci prvního období žáci píšou pouze slova. Postupuje se individuálně podle druhu tělesného postižení. Nemožnost psaní rukou je možné kompenzovat psaním na PC.

Při výuce klademe důraz především na rozvoj komunikačních schopností, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, v rámci svých možností co nejplynuleji a nejsprávněji, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. S ohledem na věkovou a mentální úroveň žáků a ke složení tříd výrazně převažuje individualizovaná výuka či skupinové vyučování.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, aktivní přístup, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů. Vzdělávací obsah předmětu bude žákům

individuálně přizpůsoben, s ohledem na jejich skutečné možnosti (dle typu a stupně postižení či poruchy učení). V těchto případech bude podnětem a východiskem k obsahovým úpravám předmětu a k vypracování individuálního vzdělávacího plánu lékařský posudek či hodnocení ze speciálně-pedagogického centra.

Sepětí předmětu český jazyk a literatura na 1. a 2. stupni základní školy s ostatními vzdělávacími oblastmi

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Předmět český jazyk a literatura je úzce spjat se vzdělávacími oblastmi:

1. **Člověk a jeho svět** (např. prvouka – rodina, škola, obec – poznávání, události, vlastivěda, státy, národnosti, přírodověda – jevy a děje – popis, souvislosti)
2. **Umění a kultura** - umělecká období, výtvarná ztvárnění literárních děl, hudební doprovod k dramatisaci textu, poslech hudby související s probíraným obdobím (např. výtvarná výchova – ilustrace textu, hudební výchova – rytmizace a melodizace textu)
3. **Člověk a svět práce** - popsání pracovních postupů, vytváření kulis a rekvizit k divadelnímu představení
4. **Člověk a společnost** - seznámení s historickými souvislostmi a společenskými vztahy
5. **Informační a komunikační technologie** - používání této technologie při vyhledávání informací, zpracování zadaných úkolů
6. **Cizí jazyky** - v neposlední řadě se uplatňuje jejich výuka (ukázky z národních literatur)

Zkratky jednotlivých předmětů:

- Prvouka (Prv)
- Vlastivěda (VL)
- Přírodověda (Př)
- Matematika (M)
- Výtvarné a pracovní činnosti (VPČ)
- Výtvarná výchova (VV)
- Pracovní činnosti (PČ)
- Hudební výchova (HV)
- Dějepis (D)
- Výchova k občanství a ke zdraví (VOZ)

Průřezová témata prolínající předmětem

1. **Osobnostní a sociální výchova** se zaměřuje se na každodenní verbální komunikaci, prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace, rozšiřuje sociální dovednosti, dovednosti pro učení a studium.
2. **Výchova demokratického občana** utváří vztah k domovu, vlasti.
3. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - český jazyk je nejen nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů, ale má také významnou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k dorozumění s příslušníky jiných národností a poznávání kultury jiných národů.
4. **Multikulturní výchova** - utváření mezilidských vztahů, rovnocennost všech etnických skupin a kultur.
5. **Environmentální výchova** - vztah člověka k prostředí, životní styl.
6. **Mediální výchova** - vnímání mluveného a psaného projevu, jeho stavby, nejruznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Schopnost odlišení seriózního podání informace od bulvárního

zpracování. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu, argumentace.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení, klade důraz na čtení s porozuměním
- vede žáky ke stálému zdokonalování v psaní a pravopisu
- dává žákům možnost samostatně vyhledávat a třídit informace, podporuje práci s literaturou
- podněcuje tvořivou činnost žáků
- podněcuje zájmovou orientaci žáků (zájem o literaturu)
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení, k pochopení jeho smyslu a cíle
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- upřednostňuje získávání poznatků při práci ve skupině

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové úkoly s možností volby různých způsobů řešení
- vede žáky k samostatnosti, využívá práci s literaturou
- dává žákům možnost prezentovat a obhájit své názory
- vede žáky k dokončování úkolů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci s dospělými
- učí žáky spolupráci mezi sebou, vzájemné toleranci
- vede žáky k naslouchání druhým a k následně vhodné reakci
- učí žáky zapojovat se do diskuse a obhajovat své názory
- podněcuje žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek, k výstižnému souvislému kultivovanému ústnímu a písemnému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve skupině, týmové práci, spolupráci ve dvojicích
- učí respektovat stanovená pravidla
- podporuje tvořivou komunikaci mezi žáky
- učí žáky vzájemné pomoci nejen při učení
- podporuje rozvoj sebedůvěry, zdravého sebevědomí
- dává žákům možnost sledovat vlastní pokrok

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování individuálních rozdílů, zdravotního postižení a zdravotního znevýhodnění, sociálního znevýhodnění
- učí žáky znát svá práva a plnit stanovené povinnosti
- učí správně reagovat v krizových situacích na základě ukázek z literatury
- vede žáky k práci s literárními (i dramatickými) díly, využívá kulturních pořadů
- vede žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k volbě budoucího povolání
- vede žáky k dobrému zacházení s knihou

Očekávané výstupy z RVP ZV vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

Komunikační a slohová výchova

1.období

Žák:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (s přihlédnutím na tělesné postižení, dále jen TP)
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (s přihlédnutím na TP)
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním (s přihlédnutím na TP)
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev (s přihlédnutím na TP)
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (na konci 1. období píše jen slova)
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

2. období

Žák:

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (s přihlédnutím k TP)
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Jazyková výchova

1. období

Žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

2. období

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Literární výchova

1. období

Žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (s přihlédnutím k TP)
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. období

Žák:

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

2. stupeň

Komunikační a slohová výchova

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení
- ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá v ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný i nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu
- samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel
- vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Jazyková výchova

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov
- rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s jazykovými příručkami
- správně třídí slovní druhy
- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

Literární výchova

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- ústně i písemně (s přihlédnutím k TP) formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění námětu v literární, dramatické i filmové adaptaci, vyhledává informace různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Osnovy ŠVP

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Rozpracované výstupy z RVP ZV	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">Žák:rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slovazvládá syntézu a analýzu otevřených a uzavřených slabikpoznává a čte všechna tiskací písmena abecedyčte jednoduché větyumí skládat slabiky, slovačte slabiky, slovatvoří jednoduché větyhlasitě čte jednoduché věty z knih s větším písmemrozumí přečtené větě, dokáže ji opakovatrozcvičuje si rukusnaží se o co nejsprávnější držení psacího náčinív rámci svých možností si hlídá správné držení těla při psanírozlišuje psací a tiskací písmenav rámci svých možností píše velkými tiskacími písmeny rukou nebo na	<ul style="list-style-type: none">Komunikační a slohová výchovaRozvoj fonemického sluchuPísmenaNácvik techniky čteníPsaní	<p>HV – rytmizace a melodizace textu</p> <p>M – čtení slovních úloh VDO – občan, občanská společnost a stát Vztah k mateřskému jazyku EGS – jsme Evropané Čeština jako východisko k osvojení dalších jazyků Prv – využití informací z přečtených textů VPC – modelování písmen, hmatové posílení VPC – spojení písmena s obrázkem</p>	<p>Pomůcky:</p> <p>Slabikář, tabule, mag,, tabule, nástěnné tabule, obrazy a obrázky, textilní písmena, bzučák, kartičky se slabikami a se slovy, obrázková abeceda, krychle s písmeny, PC</p> <p>Metody vedoucí k nenásilnému nabytí nových poznatků formou hry, motivace, manipulace s písmeny a slabikami, zapojování všech smyslů apod.</p> <p>Výuka psacího písma je individualizovaná s ohledem na stupeň postižení žáka.</p>

<p>PC písmena, slabiky, slova</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše diktát jednotlivých písmen • nacvičuje psací písmo • tvoří smysluplné věty • rozlišuje zdvořilou otázku a odpověď • umí komunikovat se spolužáky s dospělými • umí pozdravit, poděkovat, poprosit apod. • sděluje si navzájem s ostatními své zážitky • snaží se pracovat s dechem a co nejlépe vyslovovat • rozlišuje malá, velká, psací a tiskací písmena • rozlišuje zvukovou a písemnou podobu slova • skládá slova do vět • vymýšlí slova podobného a opačného významu • rozlišuje délku hlásek • rozlišuje větu oznamovací od věty tázací a zvládá její intonaci • rozlišuje prózu od verše • poznává pohádku, • vnímá výraznou četbu • vymýšlí rýmy • poznává pravidelnost verše • vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> • Dorozumívací schopnosti • Jazyková výchova • Různé tvary písmen • Písmeno, slabika, • hláska, slovo, věta • Význam slova • Délka hlásek • Interpunkční znaménka 	<p>OSV – osobnostní rozvoj Kreativita - Tvorba originálních nápadů - sociální rozvoj Převádění neverbálních prostředků na verbální OSV – sociální rozvoj Komunikace - Rozšiřování sociálních dovedností (komunikace v rámci třídy) OSV – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika - Respektování projevu druhých Zaujímání vlastních postojů (posouzení pravdivosti, analýza sděleného atd.) M – tvoření odpovědí ke slovním úlohám</p> <p>HV – rytmičká cvičení, rozlišení dlouhých a krátkých tónů</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí (dle vybraných textů)</p>	
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 2.

Rozpracované výstupy z RVP ZV	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas • snaží se o správnou intonaci • snaží se správně dýchat a volit vhodné tempo řeči • klade otázky k přečtenému textu • ilustruje a dramatizuje text • soustředí se na poslech čtených textů • dokáže přečtený vyprávět text • v rámci svých možností píše všechna psací písmena a číslice • dokáže přepsat tiskací písmena do psané podoby • mluví o souvislostech • hodnotí děj • rozeznává kladné a záporné vlastnosti • popisuje jednoduché předměty a činnosti • účelově klade otázky • řeší konflikt • respektuje vyjádření druhých • obhajuje svůj názor • učí se spolupracovat na domluvě • umí si vyřídit vlastní záležitosti • umí vyřídit vzkaz, použít telefon, 	<p>Komunikační a slohová výchova Čtení praktické a věcné</p> <p>Psaní</p> <p>Vztahy, vlastnosti, postoje</p> <p>Komunikační žánry</p>	<p>MV – stavba mediálních sdělení Stavba mluveného (psaného) projevu M – čtení porozumění slovním úlohám EGS – objevujeme Evropu a svět Čeština jako východisko pro učení se dalším jazykům</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět Pravopisná pravidla platná i v jiných jazycích MKV – lidské vztahy Utváření mezilidských vztahů (tolerance k odlišnostem) OSV – sociální rozvoj Každodenní verbální komunikace, rozšíření sociálních dovedností</p>	<p>Pomůcky: tabule, magnetická tabule, nástěnné tabule, obrazy a obrázky, bzučák, kartičky se slabikami a se slovy, obrázková abeceda, učebnice, texty, nástěnné přehledy</p> <p>Metody: vedoucí k rozšíření znalostí z prvního ročníku a již většího si uvědomění svých povinností</p> <p><i>U čtení je zohledněno tělesné postižení.</i> V úpravě písma je zohledněn typ postižení dítěte</p>

<p>přivolat pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci svých možností se snaží pečlivě vyslovovat a opravovat svou vadnou nebo nesprávnou výslovnost • uvědomuje si rozdíl jazyka pro soukromí a pro veřejnost • užívá slušné oslovení, poprosí, poděkuje • postupně nahrazuje nespisovná slova spisovnými • vypráví své zážitky, témata z četby, z filmu • vymýšlí příběhy • poznává slova citově zabarvená • odlišuje osoby, zvířata a věci od vlastností a dějů • uvědomuje si posloupnost slabik ve slově a slov ve větě -umí rozdělit slova na slabiky • rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • umí ze slov tvořit smysluplné věty • spojuje věty do jednoduchých souvětí • pozná konec věty a začátek věty následující • rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací • zná a správně používá diakritická a interpunkční znaménka • umí seřadit věty v textu • ví, že věta začíná velkým 	<p>Základy techniky mluveného projevu</p> <p>Vyjadřování závislé na komunikační situaci</p> <p>Jazyková výchova Rozšiřování slovní zásoby Podstatná jména</p> <p>Stavba slabiky, slova a věty</p> <p>Interpunkce</p>	<p>Prv – normy chování – rodina, škola</p> <p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání mluveného a psaného projevu</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání Rozšíření dovedností pro učení</p> <p>HV – fixace rozlišení délek samohlásek (dlouhé a krátké tóny)</p>	
---	---	---	--

<p>písmenem</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá velká písmena ve jménech a názvu obce • rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky • zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek • píše správně ů/ů • pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov • uvědomuje si různé tvary slova • všímá si významu slov • chápe slova souřadná, nadřazená a podřazená <ul style="list-style-type: none"> • odlišuje pohádku od ostatních žánrů • seznamuje se s pověstmi • rozlišuje rozpočítadlo, hádanku, říkanku od básničky • rozlišuje poezii a prózu • hodnotí činy postav, jejich postoje i city • uvědomuje si filmová a televizní zpracování známých příběhů z literatury • dramatizuje nebo interpretuje příběhy • všímá si spojitosti textu s ilustrací 	<p>Velká písmena</p> <p>Samohlásky a souhlásky</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Literární výchova Literární žánry</p> <p>Srovnávání textů</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání Rozšíření dovedností pro učení Prv – čtení příběhů o přírodě VDO – občanská společnost a škola Budování vztahu k domovu EGS, MKV, EV, MV – podle výběru textu</p>	<p>Je využívána školní knihovna</p>
--	--	--	-------------------------------------

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 3.

Rozpracované výstupy z RVP ZV	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popisuje ostatním nějaký předmět • popisuje děj na obrázku • uvědomuje si posloupnost děje při vyprávění • vystihne podstatnou myšlenku • vyjádří svůj pocit a postoj • napíše dopis blízké osobě • správně telefonuje • ovládá zdvořilostní obraty • předává jednoznačné vzkazy • imituje různá jednání na veřejnosti apod. • zdokonaluje se v hlasitém čtení • nacvičuje tiché čtení • orientuje se v textu • získává nové informace (např. o cizích zemích, o zvířatech apod.) • zkouší si vést zápisník psaný, s ilustracemi nebo obojím • čte věty a souvětí • správně pracuje s dechem • nacvičuje i doma • spojuje písmena do slabik • napíše jednoduchá slova podle diktátu • zpřesňuje techniku psaní • dbá na správné hygienické 	<p>Komunikační a slohová výchova Popis</p> <p>Vyprávění</p> <p>Alternativní komunikační prostředky (dopis, telefon)</p> <p>Společenská vhodnost výrazů</p> <p>Čtení</p> <p>Technika čtení</p> <p>Psaní</p>	<p>VPČ – popis pracovního postupu Prv – zvyky, vztahy mezi lidmi</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení Osvojování základních pravidel komunikace</p> <p>VPČ – ilustrace k textu VDO – občan, občanská společnost a stát Utváření vztahu k domovu, k vlasti</p>	<p>Pomůcky: tabule, mag., tabule, nástěnné tabule, obrazy a obrázky, učebnice, texty, nástěnné přehledy, literární texty, encyklopedie apod.</p> <p>Metody: navazující na metody s předchozích ročníků, činnostní výuka i výklad Upřednostňovaná forma – práce ve skupině, spolupráce s rodiči na domácí přípravě</p> <p>V úpravě písma je zohledněn typ postižení dítěte.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vypravuje podle osnovy • popisuje jednoduchou věc • orientuje se ve stavbě textu • pozná úvod, děj a závěr • vystihne hlavní myšlenku • dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu • čte nahlas i potichu • rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat • bere ohled na druhé • nepřerušuje ostatní v projevu • umí vyslovit svůj návrh • kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu • umí se vyjádřit v běžných situacích <ul style="list-style-type: none"> • rozliší větu jednoduchou a souvětí • určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché • seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem • z vět jednoduchých vytvoří souvětí • klade správně čárku v jednoduchých souvětích • určuje slova mnohoznačná a jednoznačná • rozlišuje slova spisovná od nespisovných • rozlišuje slova citově zbarvená • rozlišuje slova ohebná a neohebná • rozlišuje různé slovní druhy při tvorbě odvozenin 	<p>Čtení</p> <p>Technika čtení</p> <p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Jazyková výchova:</p> <p>Věta, souvětí</p> <p>Slovo</p> <p>Slovní druhy</p>	<p>VI – historie, pověsti PŘ – tematická četba OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>Vytváření dovedností pro učení a studium</p> <p>OSV – mezilidské vztahy Rozšiřování sociálních dovedností</p> <p>MV – stavba mediálních sdělení Vnímání psaného a mluveného</p>	<p>nástěnné přehledy, literární texty, encyklopedie, různé seznamy, využívání tabulek, přehledů apod.</p> <p>Metody: navazující na metody s předchozími ročníky, činnostní výuka i výklad Upřednostňovaná forma – práce ve skupině, důraz na domácí přípravu</p>
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává různé tvary slov od slov odvozených • rozlišuje předpony a předložky a správně je píše • určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) • zná vzory podstatných jmen • určuje rod, číslo, pád a vzor • skloňuje podst. jm. podle vzorů • píše správně zeměpisné názvy • pozná zvrtná slovesa, neurčitek • určuje osobu, číslo, čas • časuje slovesa v času přítomném, minulém, budoucím • správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně • uvede příklady užití ve větách • vyhledává v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam) • seznámí se s autory dětských knih • spisovatelé a básníci - Němcová, Erben, Seifert, Halas, Krubel, Macourek, Andersen, Lindgrenová, Kipling • tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • orientuje se v elementárních literárních pojmech 	<p>Stavba slova</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Slovesa</p> <p>Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně</p> <p>Abeceda</p> <p>Literární výchova</p>	<p>VPČ – seznamování s autory ilustrací</p> <p>MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Vliv literární tvorby na média</p> <p>VI – státy, národnosti</p>	<p>Písemně pouze žáci, kterým to dovoluje jejich tělesné postižení</p>
---	--	---	--

--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 5.

Rozpracované výstupy z RVP ZV	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte přiměřeně rychle a plynule • volně reprodukuje text • recituje básně (přiměřené věku) • dokáže zdramatizovat vhodný text • sestaví osnovu k popisu a vyprávění • podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje • zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu • napíše dopis, telegram • sestaví inzerát • rozliší zprávu, oznámení, pozvánku, vzkaz • ví, jak se vyplňují jednoduché tiskopisy <ul style="list-style-type: none"> • určuje všechny slovní druhy • píše správně i/y po obojetných souhláskách • určí rod, číslo, pád, vzor podst. jmen 	<p>Komunikační a slohová výchova Čtení</p> <p>Sestavení osnovy (popis, vypravování) Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Žánry písemného projevu</p> <p>Jazyková výchova: Slovní druhy Vyjmenovaná slova</p> <p>Podstatná jména</p>	<p>VI, PŘ – tematická četba OSV – rozvoj schopností poznávání Formování studijních dovedností</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení Osvojování základních pravidel veřejné komunikace, dialogu Vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Písemně pouze žáci, kterým to dovoluje jejich tělesné postižení. V průběhu celého školního roku - vysvětlování literárních pojmů, zvukové ukázky, návštěva knihovny, vlastní četba, komunikační dovednosti</p> <p>pravopisná cvičení, význam a původ slov, rčení a ustál. spojení, význam cizích slov, jazykolamy, správná výslovnost, hlasité čtení, přednes uměleckých textů z paměti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • skloňuje podle vzorů • určí druhy příd. jmen • zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen • pozná základní druhy zájmen a číslovek • časuje slovesa ve všech časech v označovací způsobu • pozná všechny slovesné způsoby • pozná zvrátané sloveso • rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary • zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit • rozpozná přímou řeč a větu uvozovací • užívá přímou řeč ve vypravování • pozná podmět a přísudek • rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný a nevyjádřený • užívá shodu přísudku s podmětem • určí větu řídicí a závislou • určí větu hlavní a vedlejší • pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí • správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky • správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů • rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, povídka, dobrodružná četba, comics • poznává vztah literatury k 	<p>Přídavná jména</p> <p>Zájmena, číslovky</p> <p>Slovesa</p> <p>Přímá řeč</p> <p>Skladba</p> <p>Souvětí</p> <p>Vlastní jména, názvy</p>	<p>M - číslovky</p> <p>Př – při pozorování přírody hledání několikanásobných podmětů</p> <p>VPČ – poznávání ilustrátorů textů</p>	<p>(náboženství - desatero, pohádky - dobro a zlo, bajky, přísloví, příběhy - charakteristika postav a jejich vlastností, postoje a důsledky jejich činů, rytířské ctnosti)</p>
--	--	---	---

<p>divadlu</p> <ul style="list-style-type: none"> zná pojmy rým, verš, sloka 	<p>Literární výchova:</p>		<p>Někteří doporučení autoři a konkrétní literární díla: Epos o Gilgamešovi, Bible, Odysseova dobrodružství, Ezop, Píseň o Rolandovi, Cyril a Metoděj, Kosmas, J. Hus E. Petiška, B. Němcová, K. J. Erben, A. Jirásek, J. Foglar, J. de La Fontaine, I. Olbracht, J. Hašek, K. Poláček, K. a J. Čapkové, příběhy „moudrých bláznů“ J. Žáček, P. Šrut, E. Frynta</p> <p>PROJEKTY třída vede kroniku (třídni, příp. školní) dramatizace vybraného příběhu (nastudování, výroba kostýmů a kulis, vytvoření pozvánek a upoutávky na představení) hrad – výlet, pověsti, ilustrace, reportáž, vypravování, deník, mapa, průvodce, popis hradu</p>
---	---------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 6.

Rozpracované výstupy z RVP ZV	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří výpisky z textu • dokáže napsat jednoduchou pohádku • uvádí správně adresu • rozlišuje komunikační situace při telefonování • vyhledává v jazykových příručkách • rozliší kořen slova, předponu, příponu 	<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • výpisky, výtah • vypravování, osnova • popis – předmětu, osoby (prostý i umělecký), místnosti, děje a pracovního postupu • zpráva, oznámení, pozvánka • inzerát, objednávka • deník • dopis, elektronická komunikace • telefonování • společenský styk (přivítání, představení, blahopřání, rozhovor, rozloučení) • přímá a nepřímá řeč • komunikační situace <p>jazyková výchova</p> <p>Nauka o jazyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Staroslověnština • Cyrilice • Hlaholice • spisovná čeština • nespisovné útvary • jazykověda 	<p>OSV – kreativita (tvůrčí přístup při tvorbě textů), komunikace (řečnická cvičení, dialog, diskuse, komunikace v různých situacích)</p> <p>VDO - občanská společnost a škola - aktivní naslouchání, spravedlivé posuzování úrovně literárních textů, vzájemná komunikace a spolupráce</p> <p>MKV – multikulturalita -multikulturní besedy, na které navazují další doprovodné aktivity (společenský styk, pokládání otázek, rozhovor, zpracování zážitku písemnou formou)</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí - výklad, výtah i vlastní tvorba, která toto téma zpracovává</p> <p>MV – užívání médií jako zdroje informací, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce s tiskem</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá - evropské jazyky, slovní zásoba ovlivněná cizími jazyky</p> <p>MKV – multikulturalita - jazyky národnostních menšin</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí - význam slov (cizí slova, synonyma)</p>	<p>Písemně pouze žáci, kterým to dovoluje jejich tělesné postižení.</p> <p>V průběhu celého školního roku - vysvětlování literárních pojmů, zvukové ukázky, návštěva knihovny, vlastní četba, komunikační dovednosti</p> <p>pravopisná cvičení, význam a původ slov, rčení a ustálená spojení, význam cizích slov, jazykolamy, správná výslovnost, hlasité čtení, přednes uměleckých textů z paměti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ve větě určuje podmět a přísudek • zná vyjmenovaná slova • používá probraná pravopisná pravidla <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje text psaný veršem a prózou • pozná znaky typické pro pohádku, pověst a bajku • dokáže odlišit refrén • umí vytvářet přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesný rod a způsob <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá • souvětí • podmět • přísudek • shoda přísudku s podmětem <p>Pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývoj pravopisu – Hus • vyjmenovaná slova • i/y po obojetných souhláskách • bě/bjě, pě/pje, vě/vje, mě/mně, ú/ů, předpony, předložky • koncovky podstatných jmen • shoda podmětu s přísudkem • velká písmena ve vlastních jménech <p>literární výchova literární témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepsaná slovesnost • písemnictví nejstarších národů • literatura středověku • literatura doby husitské • příběhy o odvaze, přátelství, o vztahu člověka k přírodě, světu zvířat i k druhým lidem, příhody ze života dětí 	<p>(příběhy ze života zvířat, bajky, básničky, vztah indiánů k přírodě)</p> <p>VOZ – náboženství, křesťanství, umělecké slohy (románský styl, gotika) D – starověk, středověk, antika HV – lidové písničky VV – výroba kulís na představení, ilustrace k přečteným literárním dílům, Karel IV. PČ – výroba Golema</p>	<p>náboženství - desatero</p> <p>pohádky - dobro a zlo (bajky, přísloví), příběhy - charakteristika postav a jejich vlastností, postoje a důsledky jejich činů, rytířské ctnosti Někteří doporučení autoři a konkrétní literární díla: Epos o Gilgamešovi, Bible, Odysseova dobrodružství, Ezop, Píseň o Rollandovi, Cyril a Metoděj, Kosmas, Hus, Petiška, Němcová, Erben, Jirásek, La Fontaine, Olbracht, Hašek, Poláček, Čapkové, Žáček, Šrut, Frynta</p>
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže převyprávět jednoduchou pohádku a pověst z českých zemí • umí přednést báseň dle vlastního výběru • vyjadřuje své pocity nad přečteným textem • spisovně vyslovuje jména autorů literárních děl 	<p>literární teorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poezie • próza • drama • hádanka • rozpočítadlo • říkadlo • přísloví • píseň • báje • pohádka • pověst • epos • legenda • bajka • kronika • satira • kázání • dobrodružná literatura • personifikace • přirovnání • refrén 		<p>Projekty: třída vede kroniku (třídni, případně školní)</p> <p>dramatizace vybraného příběhu (nastudování, výroba kostýmů a kulis, vytvoření pozvánek a upoutávky na představení)</p> <p>hrad – výlet, pověsti, ilustrace, reportáž, vypravování, deník, mapa, průvodce, popis hradu</p>
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura – literární výchova

Ročník: 7.

Rozpracované výstupy z RVP ZV	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže převyprávět zážitky z vlastních cest, případně z přečteného cestopisu • popisuje přesně osobu i s jejími 	<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypravování • popis uměleckých děl, výrobků a pracovních postupů, odborný popis • charakteristika, životopis 	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí (životopis), poznávání lidí (popis, charakteristika, komunikace), kreativita (tvůrčí přístup při</p>	<p>Písemně pouze žáci, kterým to dovoluje jejich tělesné postižení. V průběhu celého</p>

<p>charakteristickými povahovými rysy</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s počítačem při vytváření strukturovaného životopisu • odlišuje subjektivní a objektivní sdělení • rozlišuje vhodnost užití spisovného a nespisovného jazyka v probíraných jazykových útvarech • vyjadřuje ve skupině své názory 	<ul style="list-style-type: none"> • žádost, objednávka, pozvánka • zpráva, oznámení, formulář • výtah, výpisky, osnova • odborný styl • diskuse • anketa • dopis • elektronická komunikace • telefonování • společenský styk (přivítání, představení, rozhovor, rozloučení) • komunikační situace v restauraci, oslava narozenin, cestování • řády, pravidla, vyhlášky • přímá a nepřímá řeč <p>Jazyková výchova</p> <p>Nauka o jazyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • latina 	<p>tvorbě textů), komunikace (neverbální prostředky, řečnická cvičení, dialog, diskuse, komunikace v různých situacích)</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát - aktivní naslouchání, spravedlivé posuzování úrovně literárních textů, rozvoj uvažování nad problémy v širších souvislostech (úvaha), vzájemná komunikace a spolupráce</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá - témata slohových prací, která se zaměřují na bližší poznání života v Evropě i v dalších částech světa</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení, užívání médií jako zdroje informací, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce s tiskem, společná tvorba internetových stránek</p> <p>PČ - popis pracovního postupu při výrobě kulis a rekvizit k divadelnímu představení</p> <p>MKV – multikulturalita - obohacování slovní zásoby v národním obrození</p> <p>MV – vnímání autora mediálních sdělení - práce s texty z odlišných informačních zdrojů (výběr slov,</p>	<p>školního roku: vysvětlování literárních pojmů, zvukové ukázky, návštěva knihovny, vlastní četba, komunikační dovednosti, pravopisná cvičení, význam a původ slov, rčení a ustálená spojení, význam cizích slov, jazykolamy, správná výslovnost, hlasité čtení, přednes uměleckých textů z paměti</p> <p>V rámci opakování připomenutí příběhů ze starověké a středověké literatury</p> <p>OSV – práce ve skupině, rozvoj sociálních dovedností, organizace vlastního času, rozvoj kreativity a komunikace</p> <p>VDO – rozvíjení a podpora komunikativních, formulačních, argumentačních, dialogických a prezentačních schopností a dovedností</p> <p>Projekt</p> <p>žáci vystoupí s kramářskou písní</p> <p>třída pokračuje ve</p>
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • umí odlišit podstatná jména hromadná, pomnožná, látková • rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou • u přídavných jmen určuje vzor • rozlišuje druhy zájmen a číslovek • stupňuje přídavná jména a příslovce • u sloves určuje rod a vid • určuje větné členy • dokáže v textu určit všechny slovní druhy • zná způsoby tvoření nových slov <ul style="list-style-type: none"> • používá probraná pravopisná pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • němčina • jazykoví puristé <p>Zvuková stránka jazyka, stavba slova, slovní zásoba a tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovníky v národním obrození • způsoby tvoření slov • odvozování • skládání a zkracování <p>Význam slov: Slovo Sousloví slova jednoznačná a mnohoznačná homonyma, synonyma, antonyma slova slohově zbarvená odborné názvy</p> <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednotlivé slovní druhy, odchylky u podstatných jmen • vlastní jména • druhy podstatných jmen • skloňování a stupňování přídavných jmen • druhy zájmen • skloňování zájmen a číslovek • slovesné tvary, nepravidelná slovesa • vid u sloves • stupňování příslovcí • spojky souřadící a 	stavba vět)	vedení společné kroniky dramatizace dle výběru: Faust/Robinson/Gulliver/ Don Quijote/příběh z W. Shakespear (nastudování, výtvarný a hudební doprovod, pozvánka, představení, jeho hodnocení)
--	---	-------------	---

	<p>podřadící</p> <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • věty podle postoje mluvčího • věty jednočlenné a dvojčlenné • větný ekvivalent • vztah mezi členem řídícím a podřazeným • valence • větné členy • druhy přívlastku • propojení znalosti větných členů s určováním vedlejších vět • grafické vyjádření stavby vět <p>Pravopis –vývoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobrovský • vyjmenovaná slova • i/y po obojetných souhláskách • bě/bjě, pě/pje, vě/vje, mě/mně, ú/ů • předpony • předložky • koncovky podstatných jmen a přídavných jmen • shoda podmětu s přísudkem velká písmena ve vlastních jménech, interpunkce) <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • novověk 		<p>Někteří doporučení autoři a konkrétní</p>
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje lyrické a epické části literárního textu • výrazně čte dramatický text, dokáže odlišit jednotlivé role • vyjadřuje subjektivní dojem z textu • interpretuje přečtený text • spisovně vyslovuje jména autorů literárních děl • dokáže převedět dva vybrané příběhy z Bible (SZ, NZ) 	<ul style="list-style-type: none"> • humanismus a renesance • baroko • klasicismus • osvícenství • národní obrození v českých zemích • a příběhy lásky • přátelství • překonání překážek, pochopení a poznání <p>Literární teorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poezie, próza, drama • lyrika, epika • divadelní hra – struktura • tragédie, komedie, loutková hra • tematická výstavba díla • óda, balada, kramářské písně • překlad Bible • cestopis, kronika • alegorie (jnotaj) • fantastické příběhy • humoristická literatura • óda, balada, kramářské písně 	<p>OSV – poznávání lidí a mezilidské vztahy (charaktery probíraných literárních postav, hodnocení jejich činů a příčin, které k nim vedly)</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát (N. Machiavelli – Vladař, utopie, období národního obrození, zachování národa), občanská společnost a škola (Komenský)</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět (umělecké směry, cestopisná literatura, zobrazení slovního spojení „jiný kraj – jiný mrav“ v literatuře)</p> <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity (židovství, židovské pověsti, Romové)</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí (cestopisná literatura, jak se chováme při cestování v krajině, R.Crusoe v přírodě, návrat k přírodě dnes - život na venkově, biohospodářství, ekologické chování)</p> <p>VOZ – umělecké styly (renesance, baroko, klasicismus, osvícenství)</p> <p>D – historická období související s probíraným učivem</p> <p>HV – zazpívat a zahrát kramářskou píseň a skladbu Chtic, aby spal</p>	<p>literární díla:</p> <p>M. de Cervantes Saavedra (J. John – převedení Dona Quiota), W. Shakespeare, D. Defoe, J. Swift, J.W.Goethe – Faust, židovské pověsti ze staré Prahy, „moudří blázni“, A. Michna z Otadovic – Chtic, aby spal, J. A. Komenský, F.L.Čelakovský, O.Wilde. A. De Saint – Exupéry, J. London, A. Marshall – Už zase skáču přes kaluže, F. Carter – Škola Malého stromu, O. Pavel, autoři cestopisů a humoristické literatury</p>
---	--	---	---

		VV – nakreslit kramářskou píseň, kulisy k vybrané dramatizaci PČ – výroba kulis	
--	--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Rozpracované výstupy z RVP ZV	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vybranou postavu z probíraného literárního díla • zná vhodná přirovnání • dokáže vystihnout subjektivní vztah k popisované skutečnosti • umí vypracovat krátký výklad • dokáže zpracovat výtah z textu • v úvaze uplatňuje své názory • vybírá vhodná slova pro zadaný slohový útvar <ul style="list-style-type: none"> • zvládne připravit si a přednést proslov 	<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • subjektivně zabarvený popis • popis uměleckých děl výrobků a pracovních postupů • výklad, výtah • úvaha • charakteristika literárních postav • interview, reportáž, fejeton novinová zpráva • vizitka, reklama, kritika inzerát • žádost, objednávka • pozvánka • zpráva, oznámení, formulář • proslov, diskuse • úřední dopis • společenský styk (přivítání, představení, rozhovor, rozloučení, telefonický rozhovor) 	<p>OSV – poznávání lidí (charakteristika literárních postav, interview), kreativita (tvořivý přístup při tvorbě slohových cvičení), kooperace (práce ve skupině, rozvíjení společných myšlenek), hodnoty a postoje (analýzy vlastních i cizích postojů vyjádřené literární formou)</p> <p>VDO – aktivní naslouchání, spravedlivé posuzování úrovně literárních textů, pochopení významu pravidel a rozvoj schopností komunikativních, formulačních, argumentačních, dialogických a prezentačních (diskuse, dialog, proslov, společenský styk), kritické myšlení, sebeúcta, sebekritika (hodnocení vlastní práce), schopnost kompromisu (práce ve skupině, redakční rada)</p>	<p>Písemně pouze žáci, kterým to dovoluje jejich tělesné postižení.</p> <p>V průběhu celého školního roku: vysvětlování literárních pojmů, zvukové ukázky, návštěva knihovny, vlastní četba, komunikační dovednosti, pravopisná cvičení, význam a původ slov, rčení a ustál. spojení, význam cizích slov, jazykolamy, správná výslovnost, hlasité čtení, přednes uměleckých textů z paměti</p> <p>V rámci opakování připomenutí textů z předcházejících</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zná slovanské jazyky • dokáže slovo z textu zařadit k příslušnému jazykovému útvaru • zná pravidla skloňování podstatných jmen přejatých • v textu pozná přechodník • umí u slovesa určit vid, třídu a vzor • určuje druhy vedlejších vět a poměry mezi hlavními větami • pozná samostatný větný člen, vsuvku 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační situace: redakční rada, vyřízení reklamace, na poště, založení cestovní kanceláře, na výletě • přímá a nepřímá řeč • shrnutí o slohu <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauka o jazyku (slovanské jazyky, spisovné a nespisovné vyjadřování) • zvuková stránka jazyka • význam slov • stavba slova, tvoření slov, slovní zásoba (obohacování slovní zásoby, slova přejatá) <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy a jejich 	<p>OSV – práce ve skupině, rozvoj sociálních dovedností, rozvoj kreativity a komunikace</p> <p>EGS – pochopení odlišností mezi národy (rozdíly v komunikaci verbální i neverbální, jiná pravidla při společenském styku), Evropa a svět nás zajímá (cestovní kancelář), objevujeme Evropu i svět (korespondence do těchto států)</p> <p>MKV – lidské vztahy (vlastní zážitek ze setkání s příslušníkem jiného národa)</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu (vydávání časopisu, redakční rada)</p> <p>EGS – jsme Evropané (slovanské jazyky, příbuznost, obohacování slovní zásoby)</p>	<p>uměleckých období</p>
---	--	--	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • používá probraná pravopisná pravidla, zná pravidla pravopisu velkých písmen a čárky ve větě 	<p>mluvnické kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • skloňování přejatých jmen • časování sloves, vid, třída a vzor u sloves, přechodníky <p>Skladba: věta jednoduchá souvětí věta jednočlenná a dvojčlenná souvětí souřadné a podřadné větné členy přístavek samostatný větný člen vsuvka věta neúplná druhy vedlejších vět poměry mezi větnými členy a hlavními větami grafické znázornění stavby věty zápor pořádek slov ve větě</p> <p>Pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývoj pravopisu – Jungmann, Gebauer, vyjmenovaná slova • i/y po obojetných souhláskách • bě/bjě, pě/pje, vě/vje, mě/mně, ú/ů • předpony, předložky, koncovky podstatných a přídavných jmen • shoda podmětu s přísudkem velká písmena ve vlastních jménech 		
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje přečtený text • odhaluje smysl literárního díla • srozumitelně vyjadřuje své dojmy z přečteného textu, filmového zpracování, divadelního představení • dokáže srovnat přečtené literární dílo a jeho filmové zpracování • odliší romantismus a realismus • určí základní rýmové schéma • rozlišuje formu řeči vypravěče • používá informační technologie (internet, CD-ROM) • zpracuje referát o zadaném literárním období, o určitém spisovateli 	<ul style="list-style-type: none"> • interpunkce <p>literární výchova literární témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • literatura 19. století • romantismus • realismus • česká literatura 2. pol. 19. století • české divadlo • historická literatura • venkovská próza a současně také texty, které jsou bohaté svou hrou s významem slova, mají podobu jazykového experimentu • literatura science - fiction • humoristická literatura a příběhy <p>literární teorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • román • povídka • novela • romaneto • balada • romance • epigram • satira • ironie • poezie – rým, grafická poezie • libreto <p>vyprávěcí postupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeč vypravěče a postav 	<p>VDO – formy participace občanů na politickém životě - dodržování lidských práv a svobod (seznámení s texty, srovnání současného života se životem lidí v 19. století) EGS – Evropa a svět nás zajímá - budoucnost (sci-fi literatura) MKV – etnický původ a kulturní diference (zobrazení v literatuře)</p> <p>VOZ – vztahy mezi lidmi v 19. století (např. výminkáři) D - 19. st., romantismus, realismus VV – výtvarné ztvárnění Máje a Kytice HV – nácvik hudebního doprovodu k divadelnímu představení, hymna PČ – vytváření kulis k divadelnímu představení</p>	<p>PROJEKT dramatizace vybraného literárního textu probíraného období - divadelní představení vydání třídního (příp. školního) časopisu</p> <p>Někteří doporučení autoři a konkrétní literární díla: Mácha, Erben, Tyl , Borovský, Němcová, Neruda, Čech – Výlet p. Broučka, Vrchlický, Mrštníkové – Maryša, Hugo, Puškin, Poe, Grimmové, Dickens, Andersen, Twain, Fischerová, Svěrák, Morgenstern, Apollinaire, Werich, Havel, Souček, Clarke,</p>
---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • ich – forma • er – forma • zvukomalba • romantický hrdina • muzikál 		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 9.

Rozpracované výstupy z RVP ZV	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje samostatně s textem • vyplňuje tiskopisy • dokáže napsat úřední dopis • umí zpracovat vlastní životopis • zná pravidla diskuse • přednese krátký proslov • prezentuje svoji seminární práci • dokáže v komunikační situaci vhodně reagovat • rozpoznává nepřesnosti a polopravdy v psaných i mluvených textech, snahu o manipulaci • používá jazykové prostředky přiměřené komunikační situaci • ovládá pravopisná pravidla • samostatně pracuje s jazykovými 	<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • souhrnné poučení o slohu • projev mluvený a psaný • styl prostě sdělovací, odborný, administrativní, publicistický a umělecký • vypravování • popis • charakteristika • strukturovaný životopis • odborný text • výpisky, výklad, výtah • úvaha, esej • tiskopisy, přihláška • rétorická cvičení, přednáška, proslov • diskuse • publicistic. útvary (zpravodajské útvary, , úvodník, komentář, reportáž, 	<p>OSV – komunikace, rozvoj schopností poznávání - prohloubení dovedností ve verbální komunikaci (řečnická cvičení, asertivní komunikace), sebepoznání a sebepojetí (životopis), mezilidské vztahy (pohled na svět očima druhého), kooperace (vytvoření modelových situací, řešení konfliktů)</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět (publicistické útvary)</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu (společný sborník, vlastní internetové stránky), interpretace</p>	<p>Písemně pouze žáci, kterým to dovoluje jejich tělesné postižení.</p> <p>V průběhu celého školního roku: vysvětlování literárních pojmů, zvukové ukázky, návštěva knihovny, vlastní četba, komunikační dovednosti, pravopisná cvičení, význam a původ slov, rčení a ustálená spojení, význam cizích slov, jazykolamy, správná výslovnost, hlasité čtení, přednes uměleckých textů z paměti.</p>

<p>příručkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje • rozumí pojmům metafora, metonymie, synonyma, antonyma, termín • rozumí používaným frazeologickým spojením a rčením • určuje všechny slovní druhy a jejich mluvnické kategorie • ovládá skladbu – určuje větné členy, druhy vedlejších vět, poměry mezi hlavními větami, nepravidelnosti větné stavby • rozumí pravidlům interpunkce, dokáže je samostatně používat • ví, jakým způsobem používat uvozovky v přímé řeči • dokáže text zařadit k útvaru českého jazyka 	<p>fejton, recenze)</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikační situace: v knihovně, přijímací pohovor <p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauka o jazyce (písmo, jazykové rodiny, vývoj češtiny, útvary českého jazyka) • zvuková stránka jazyka (systém českých hlásek, spisovná výslovnost, zvuková stránka věty, slova přejatá a jejich spisovná, výslovnost/pravopis) • význam slov (opakování) • stavba slova, slovní zásoba a tvoření slov (základové slovo, slovotvorný základ, slova cizího původu) • tvarosloví (slovní druhy, skloňování slov přejatých a cizích vlastních jmen, mluvnické kategorie u slovních druhů, přechodníky) • skladba (věta, výpověď, větný ekvivalent, zvláštnost větné stavby, zápor, větné členy, druhy vedlejších vět a poměry mezi větami hlavními, tvoření vět, český slovosled) 	<p>vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení a vnímání autora mediálního sdělení (práce s tiskem a dalšími informačními zdroji)</p>	<p>V rámci opakování připomenutí textů z předcházejících uměleckých období</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojmy lyrika, epika, drama - orientuje se v uměleckých směrech 20. století - napíše vlastní sci-fi povídku a comics - složí báseň, příp. písňový text - přečtený text dokáže zařadit k literárnímu druhu a žánru - dobře se orientuje v textu - vnímá poselství textu - kriticky posuzuje přečtený text - při čtení textu spisovně vyslovuje, správně pracuje se přízvuk slovní a větný, intonace, členění souvislé řeči – pauzy, frázování 	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis (vývoj pravopisu v 20. století, vyjmenovaná slova, i/y po obojetných souhláskách, bě/bjě, pě/pje, vě/vje, mě/mně, ú/ů, předpony, předložky, koncovky podstatných jmen a přídavných jmen, shoda podmětu s přísudkem, pravopis slov přejatých a slov cizího původu velká písmena ve vlastních jménech, interpunkce) <p>Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • literatura 20. století <p>Literární teorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umělecké směry 20. století (impresionismus, symbolismus, dekadence, secese, futurismus, kubismus, expresionismus, surrealismus, proletářská poezie, poetismus) • humoristická literatura • science fiction literatura, fantasy, horor • poezie - grafická podoba básně, strofa, verš, rým, stopa, volný verš • absurdní drama, autorské divadlo • apokryf • deník, memoáry 	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - (historická období 20. století, porušování lidských práv, zobrazení v literatuře, Osvobozené divadlo, Masaryk, Čapek, Orwell , Solženicin)</p>	<p>Literární texty, postavy z literárních děl – Švejk, Lakomá Barka Literární ocenění, životní styl Evropanů – současná literatura, Objevujeme (cestopisy a fejetony z cest - K. Čapek)</p>
---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • dívčí román • comics • literární kritika • Nobelova cena za literaturu • knihovny, katalogy 	<p>VOZ – téma války, holocaustu, utrpení, pravda/polopravda/lež, manipulace</p> <p>D – 20. st. v dějinách, I. a II. sv. válka, normalizace</p> <p>VV – umělecké směry 20. st., výtvarné zpracování vlastní sci-fi povídky a comicsu</p> <p>HV – písničky Voskovce a Wericha, Kryla, židovská a romská hudba</p>	<p>Literární texty ukazující důsledky diskriminace a předsudků, holocaust</p> <p>PROJEKT</p> <p>Třída vede společně sborník s vlastními literárními výtvary, dramtizace literárního díla 20. století</p> <p>Někteří doporučení autoři a konkrétní literární díla Osbozené divadlo, Semafor, Divadlo Járy Cimrmana, Bezruč, Gellner, Wolker, Nezval, Seifert, Hašek, Vančura, Čapek, Poláček, Voskovec a Werich, Skácel , Lustig, Škvorecký, Hrabal, Pavel, Havel, Kryl, Viewegh, tzv. prokletí básníci - Remarque, Rolland, Hemingway, Kafka, Deník Anny Frankové, Orwell, Solženicyn, Fulghum, Thákur, De Saint-Exupéry</p>
--	---	---	---

